

КИКОТЬ Олександра Олексіївна,
курсант Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Науковий керівник:

ЖОЛТІКОВА Галина Олександрівна,
доцент кафедри військової
журналістики та соціальних
комунікацій Військового інституту
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНИХ ВИКЛИКІВ

Українська ідентичність формується через спільний історичний досвід, пам'ять про минуле та уявлення про власну державу. Вона не є абстрактним поняттям, а проявляється у ставленні людей до країни, у готовності брати відповідальність і діяти спільно в критичні моменти. Саме тому в періоди історичних потрясінь питання української ідентичності стає особливо важливим для збереження суспільної єдності.

Історія нашої держави тривалий час розвивалась в умовах зовнішнього контролю та бездержавності. Перебування українських земель у складі імперських утворень супроводжувалося цілеспрямованими спробами змінити уявлення українців про власне минуле. Російська імперська та радянська політика нав'язували образ України як другорядної частини «спільної історії», що поступово витісняло розуміння України як окремого історичного суб'єкта. Це призводило до розриву між суспільством і власною історією та послаблювало відчуття єдності [1].

Водночас саме складні історичні обставини стали поштовхом до об'єднання суспільства. Повернення до власної історії, відмова від нав'язаних міфів і переосмислення минулого сприяли формуванню спільного розуміння того, ким є українці та за що вони готові боротися. Історична пам'ять у цьому процесі відіграє ключову роль, адже вона дозволяє усвідомити спільність досвіду та відповідальність за майбутнє країни.

Єдність суспільства неможлива без спільних цінностей. Українська ідентичність об'єднує людей навколо ідей свободи, гідності, права на власну державу та самостійний розвиток. У кризові періоди саме ці цінності стають основою взаємної підтримки та солідарності, незалежно від регіональних, соціальних чи культурних відмінностей [2].

Спроби підірвати українську ідентичність зазвичай спрямовані не лише на територіальні зміни, а й на зміну уявлень про історію та державу. Маніпуляції фактами, перекручування подій минулого та інформаційний тиск

мають на меті послабити довіру всередині суспільства й створити підґрунтя для розколу. Проте досвід сучасної України свідчить про протилежне: спільне розуміння власної ідентичності стає внутрішньою опорою, яка допомагає суспільству зберігати стійкість у складних умовах [3].

Сучасні історичні виклики, зокрема війна та інформаційне протистояння, чітко показали практичне значення української ідентичності. Вона проявляється у громадянській активності, волонтерському русі, готовності до взаємодії та відповідальності за долю держави. Українська ідентичність у цьому сенсі виступає не лише як елемент самоусвідомлення, а як реальний чинник суспільної єдності.

Отже, українська ідентичність є важливою умовою збереження суспільної єдності в умовах історичних викликів. Вона поєднує минуле й сьогодення, формує спільні цінності та забезпечує здатність суспільства протистояти зовнішнім загрозам, зберігаючи цілісність і державну самостійність.

Список використаних джерел

1. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної нації. Київ : Генеза, 2019. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hrytsak_Yaroslav/Narys_istorii_Ukrainy.pdf
2. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Снайдер Т. Шлях до несвободи. Росія, Європа, Америка. Київ : Наш формат, 2019. URL: <https://nashformat.ua/products/amerykanska-vijna-v-afganistani-709709>

